

Csepeli György

Virtuális tömegek lázadása

2019 július 2

Előadás a Political Capital Nyári Egyetemén

A tényleges tömeg

- „Negyvenezer fegyveres rontott be, s még több, élvhajzásra és kegyetlenkedésre náluk is hajlamosabb hadiszolga és markotányos. Sem méltóság, sem az életkor nem akadályozta, hogy a fajtalankodás vérengzéssel, s a vérengzés fajtalankodással keveredjék.” (Tacitus)

Tünettan

- „semmi sem tilos”
- Ismeretlenek együttese
- Dezindividuuáció (névtelenség, felelőtlenség)
- Regresszió- visszatérés a nem-én-be
- Dionúzosz – izgalom, mámor, részvétel, látvány
- Korlátozott kognitív horizont

A tömegek ereje

- A káosz és a rend határán
- Fázisváltás
- A metafizika visszavétele-érzékelés, reagálás, a fizikai-biológiai törvények uralma, jelentésnélküliség
- „Rajtunk kívül álló okok” (Daniel Dennett)
- Regresszió
- Alkotó és romboló tömegek

A modern tömegember: az Akárki

- A saját jelenvalólét feloldódása másokban
- „Ugy élvezünk és szórakozunk, ahogyan akárki élvez: úgy olvasunk, úgy ítélünk irodalomról és művészetről, ahogyan *akárki* lát és ítél, a ,nagy tömegből’ is úgy vonulunk azonban vissza, hogyan *akárki* visszavonul, ,felháborítónak’ találjuk, amit *akárki* felháborítónak talál. A mindennapiság létmódját az *akárki* írja elő, aki nem valaki meghatározott, hanem mindenki, habár nem összegként az” (Heidegger, Lét és idő, 259.)

Az akárki

- Önállótlanóság
- Átlagosság
- Vonzódás a színvonalatlanhoz és az álságoshoz
- A nyilvánosság mindent homályba borít, s az így elfeledettet ismertnek és mindenki számára megközelíthetőnek tünteti fel
- Mindenki más, senki sem önmaga

A tömegek lázadása

- A tömegek brutális uralma
- Vágyelv
- Erőfeszítés hiánya
- A nemes élet ellehetetlenülése
- Narcisszizmus
- A hiúság vaksága
- Alkotásra való képtelenség
- Normátlanság
- Közöny az igazsággal szemben
- (Ortega y Gasset)
- Járványszerű terjedés
- Múltnélküliség

Az új tömeg média

- Hálózatiság
 - Gyenge kötések
 - Kis világok
 - Gyorsaság
 - Múlékonyosság
 - Skálafüggetlenség (kevés forrás hatékony, sok nem az)
 - Tartalom előállítás, fogyasztás, továbbítás
 - Célzottság
-
- Mikro-adományok
 - Petíciók
 - Politikai akciók
 - Kampányok

Politikai időjárás

- Turbulenciák (a legtöbb kezdeményezés elhal, s csak pár lesz sikeres)
- Influncerek felemelkedése és bukása
- Valós idejű, valós adatok, Big Data
- Modellek
- Predikciók
- Személyiség alapú elérés (nyitottság, extroverzió, tudatosság, szociabilitás, neuroticitás)
- Kaotikus pluralizmus
- Az erő a népben van

